

Skattefrågor

Bidrag till eget hem

Ett industriföretag skänker till en arbetare, som önskar bygga ett eget hem, en tomt, som är värd 3 000 kr., under villkor att två reverser om vardera 1 500 kronor avlämnas. När fem år gått erhåller arbetaren den ena reversen tillbaka och efter ytterligare fem år den andra. Hur förfaras i skattehänseende? Skall arbetarens löneinkomst det året reversen återfås ökas med 1 500 kronor eller kan reversbeloppen utslås på alla de 10 åren? Eller betraktas tomtåtkosten som gåva och gåvobeskattas.

Svar: Bidrag av skilda slag från arbetsgivare till anställd torde praktiskt taget undantagslöst vara att hänföra till intäkt av tjänst för den anställda. I nr 2 av denna årgång, sid. 32, har lämnats redogörelse för ett av regeringsrätten nyligen avgjort mål angående bostadsbidrag. Till ytterligare belysning av frågan må i korthet redogöras för två rättsfall, vilka anmärkts i nyssnämnda häfte. Ett bolag lämnade en anställd ett lån för egnahemsbygge. Efter tre år efterskänkte bolaget ett belopp av 1 000 kronor, vilket beskattades såsom intäkt av tjänst (RÅ 1947 not. 1296). Ett direkt kontantbidrag till täckande av kostnaden för uppförande av villa har beskattats såsom intäkt av tjänst (RÅ 1947 not 1435).

Det kan sålunda anses klart att bidrag från arbetsgivare till anställds

eget hem skall beskattas. Vad angår frågan om rätt beskattningsår gäller att direkt bidrag utan återbetalningskyldighet beskattas det år bidraget kontant uppbäres av arbetstagaren eller tomtmark med äganderätt tillfallit den anställda. Föreligger lån kan beskattning ej ske förrän arbetsgivaren verkligen efterskänkt detsamma. Har efterskänkandet skett delvis och vid olika tidpunkter skall vad som efterskänkts beskattas vid varje tillfälle.

Såsom framgår av det ovan anförda skall bidraget alltså icke bliva föremål för gåvobeskattning.

Med hänsyn till önskvärldheten av att intäkter av engångskaraktär icke skola bli allt för hårt beskattade har möjlighet öppnats till en lindrigare beräkning av statlig inkomstskatt för dylika intäkter (ackumulerade inkomster). En utförlig redogörelse för förordningen angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst har lämnats i häfte 10 av föregående årgång av denna tidskrift. I detta sammanhang må blott anmärkas att i förarbetena till lagstiftningen uttalades, att bidrag av här berörda natur skulle, om förutsättningar i övrigt äro för handen, medföra rätt till särskild skatteberäkning. Den särskilda skatteberäkningen medför emellertid icke någon ändring av vad som tidigare gällt i fråga om rätt beskattningsår vid taxering.

Ersättningsanskaffning eller nyuppsättning

En jordbrukare har endast en traktor, modell 1939, som han utbyter mot en ny av motsvarande typ och utrustning. Såsom mellanskillnad erlägger han 8 000 kronor. Vederbörandes son, som arbetar i faderns jordbruk, köper själv den gamla utbytta traktorn, vilken i fortsättningen användes i faderns jordbruk mot timersättning till den hemmavarande sonen. Hur skall det angivna förhållandet bedömas i beskattningshänseende?

Svar: Förfaranden av liknande art som det i frågan omnämnda ha i andra sammanhang brännmärkts och erinras må allenast om att i 1949 års skatteutrednings betänkande SOU 1951:51 (bil. 5, sid. 353) anförts, att ett sätt, som enligt vad vissa taxeringsintendenter upplyst icke sällan praktiserades, vore att en jordbrukare överläte jordbruksmaskiner till en hemmason och yrkade avdrag för inköp av nya maskiner, trots att de gamla alltjämt funnes kvar på gården och användes vid sidan av de nya.

Något rättsfall, som belyser den framställda frågan, är icke känt. Följande resonemang torde dock kunna föras. Uppenbar intressegemenskap föreligger mellan fadern och sonen. Såväl den nya som den gamla traktorn nyttjas i jordbruket. Angivna omständigheter samt det förhållandet att fadern och sonen i realiteten kunna sägas driva jordbruket tillsammans synes vid det skatterättsliga bedömandet böra tillmätas avgörande betydelse, varför fadern icke kan anse berättigad till avdrag för "ersättningsanskaffningen". Hela transaktionen måste ses som en enhet och med ett sådant betraktelsesätt framstår klart, när nyuppsättning är för handen. Sonen, som ur skatterättslig synpunkt är att anse såsom allenast bulvan, synes böra skatta för "timersättningen" såsom för intäkt av

Taxeringshumor

På heder och samvete

Ur besvär till PN:

"Då jag alltid deklarerat på heder och samvete enl. formulär, kan jag inte förstå varför Ni år efter år eller de som sitter i TN skall ha så lite förstånd, så Ni inte begriper nånting. (I varje fall inte vad som gäller en resandes omkostnader).

— — —
Kontentan är: Skall jag icke få kunna arbeta inom mitt s. k. yrke på ett anständigt sätt och leva på det samma? Nu är det slut. Jag skall bli tjänsteman i taxeringsverket, för där tyckes det mig som om vem som helst kunde duga. Varför skall inte då jag kunna få en prima befattning. Någon större skicklighet kan väl inte ifrågakomma.

— — —
Då jag inte har råd att anlita en advokat för detta klagomål, har jag tagit mig friheten uttrycka mig på svenska (ej advokatsvenska), det enda språk jag för övrigt begriper. Jag ställer gärna upp personligen medtagande några kartonger verifikationer om så behövs. Min skatt skall taxeras enl. deklARATIONEN och inte godtyckligt, ärlighet varar längst och jag ger mig inte nu. I flera år har jag tigit men nu är jag förbannad*.

Högaktningsfullt
N. N."

*) N. N. anmodades skriftligen förete de i besvären omförmälda verifikationer men lät sig trots påminnelsen icke avhöra.

tjänst. Investeringsavgift skall i princip uttagas å hela anskaffningskostnaden för den nyinköpta traktorn.